

Τέλος στην παγίδα λιτότητας!

του Γιάννη Μηλιού

Η προηγούμενη κυβέρνηση, εξυπηρετώντας τα συμφέροντα μιας μικρής ολιγαρχίας, είχε σαφές σχέδιο: Η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους έπρεπε να λειτουργεί ως παγίδα λιτότητας.

Οι αριθμοί μιλάνε από μόνοι τους: Για την επόμενη χρονιά, οι υποχρεώσεις του ελληνικού δημοσίου για πληρωμή τόκων είναι 3,9 δις ευρώ, αλλά η χώρα θα έπρεπε να υποχρεωθεί να δημιουργήσει ένα πρωτογενές πλεόνασμα 8,9 δις ευρώ για να αποπληρώσει και το συσσωρευμένο χρέος, πέραν των τόκων!

Το «πρόγραμμα» των ολιγαρχικών ελίτ, η λιτότητα, λειτουργούσε ως φαύλος κύκλος: Η λιτότητα δημιουργεί ύφεση και αποπληθωρισμό, μειώνει το ονομαστικό ΑΕΠ, επομένως ο λόγος χρέος/ΑΕΠ αυξάνει, συνακόλουθα απαιτούνται διαρκώς ψηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα, δηλαδή η οικονομία αποστερείται από όλο και ψηλότερους πόρους, μέχρι η κοινωνία να μην θυμίζει πλέον τίποτα από αυτό που συνηθίσαμε να ονομάζουμε «ευρωπαϊκό κεκτημένο».

Μετά την ετυμηγορία του ελληνικού λαού, η πολιτική αυτή τελειώνει. Η χώρα δεν μπορεί να στερείται τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη στήριξη της κοινωνίας και της ανάπτυξης, ο ελληνικός λαός απέρριψε αυτό το «πρόγραμμα» διαρκούς διεύρυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων, τη λιτότητα. Η διαπραγμάτευση για το χρέος άρχισε!

Σε κάθε διαπραγμάτευση «ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες». Η νέα ελληνική κυβέρνηση έχει ως στόχο να εκκινήσει τη διαδικασία μείωσης δύο «κλασμάτων» (λόγων), ώστε να προχωρήσει χωρίς εμπόδια αφενός το θάψιμο της λιτότητας και αφετέρου η επανεκκίνηση της οικονομίας και η ανάπτυξη προς όφελος των πολλών:

1) Το πρώτο «κλάσμα» που πρέπει άμεσα να μειωθεί είναι ο λόγος «κόστος εξυπηρέτησης του χρέους προς ΑΕΠ», ώστε να αποκτήσει η χώρα τον αναγκαίο δημοσιονομικό χώρο για την άσκηση κοινωνικών και αναπτυξιακών πολιτικών.

2) Το δεύτερο «κλάσμα» είναι ο λόγος «χρέος προς ΑΕΠ», ο οποίος, με όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς, θα αυξάνεται (αντί να μειώνεται) όσο ο ρυθμός αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ θα είναι μικρότερος από το μέσο επιτόκιο δανεισμού.

Τα ζητήματα αυτά είναι ιδιαίτερα κρίσιμα. Όσο το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους στραγγαλίζει την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, βυθίζοντας τη χώρα στον αποπληθωρισμό, ο λόγος «χρέος προς ΑΕΠ» θα αυξάνει και το δημόσιο χρέος θα παραμένει μη βιώσιμο. Ακόμα και μετά ένα «κούρεμα», το χρέος θα καταστεί και πάλι μη βιώσιμο.

Το παράδειγμα της Ιαπωνίας εικονογραφεί παραστατικά, εκ του αντιθέτου βέβαια, αυτό το οποίο μόλις εκθέσαμε. Η χώρα έχει αυτή τη στιγμή ένα λόγο «χρέος προς ΑΕΠ» 245%. Εντούτοις, το μέσο επιτόκιο εξυπηρέτησης αυτού του τεράστιου δημόσιου χρέους είναι μόλις 0,3%, πράγμα που σημαίνει ότι το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης του ιαπωνικού δημόσιου χρέους δεν ξεπερνά το 0,75% του ΑΕΠ.

Μετά την απόφαση του ελληνικού λαού, δηλαδή μετά τον σχηματισμό της νέας κυβέρνησης, η οποία είναι αποφασισμένη να τηρήσει τη λαϊκή εντολή και να βάλει τέλος στη λιτότητα, το ελληνικό δημόσιο χρέος είναι αδύνατο να συνεχίσει να λειτουργεί ως παγίδα λιτότητας και ύφεσης. Αυτό επιτάσσει το συμφέρον του ελληνικού λαού, αυτό όμως είναι και προς το συμφέρον όλης της Ευρώπης.

Ο σεβασμός της λαϊκής κυριαρχίας και της δημοκρατίας αποτελεί τη βάση για την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης σε σύντομο χρονικό διάστημα, με μια νέα

συμφωνία, που θα αποτελέσει τη βάση για την αλλαγή σελίδας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ευρώπης είναι η δημοκρατία και η κοινωνική συνοχή, από εδώ προκύπτει και η οικονομική της ευρωστία. Οι ευρωπαϊκοί λαοί μπορούν να κάνουν τη λιτότητα και την ύφεση παρελθόν.